

PROČ PLÁNOVAT
SENIORSKOU POLITIKU
NA ÚROVNI MĚST A OBCÍ

#seniořivkrajích

PROČ PLÁNOVAT SENIORSKOU POLITIKU NA ÚROVNI MĚST A OBCÍ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

přinášíme další vydání zpravodaje projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň, tentokrát na téma **Proč a jak plánovat seniorskou politiku na úrovni měst a obcí**.

Náš projekt byl vytvořen především pro zefektivnění přenosu informací a spolupráce Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v oblasti přípravy na stárnutí populace s aktéry v našich krajích, kteří se se seniorskou politikou potkávají v každodenní praxi. Zaznamenali jsme mnohé úspěchy při spolupráci na tvorbě koncepcí v našich krajích. Díky spolupráci s krajskými úřady, která probíhala na základě uzavřených memorand, se nám především podařilo dostávat i blíže do praxe k představitelům měst a obcí a na to bychom rádi navázali s další činností projektu.

Předpoklad vývoje populace v celé České republice je jednoznačný – naše populace stárne. Prodlužuje se nám věk dožití, bohužel se však stejným tempem neprodlužuje délka života ve zdraví. Podle ČSÚ v predikci do roku 2050 očekáváme, že každý třetí občan, pohybující se po ulicích našich měst a obcí, bude starší 65 let. Potřebnost větší pozornosti vůči seniorské populaci akcentuje i současná celosvětová pandemie. Že je to děsivé? Nikoli! Jen bychom si měli přiznat, že nestačí pouze o tomto tématu hovořit, ale je třeba začít konat, aby naše společnost byla na tyto výzvy připravena. Stárnutí, tedy prodlužování lidského života, je civilizační výdobytek, který si každý z nás přeje: žít co nejdéle a co nejkvalitněji. První část teze se daří. Je však třeba se přičinit i pro naplnění té druhé části - co nejkvalitněji žít ve stáří.

Pojďme společně plánovat aktivní zdravé stárnutí. Stárnutí obyvatelstva v našich městech a obcích není hrozba, ale výzva!

Realizační tým projektu

Proč plánovat a jaké nástroje využít

Díky našemu projektu v každém kraji najdete krajského koordinátora, který je schopen poskytnout základní „know how“ pro plánování politiky stárnutí na úrovni kraje, měst i obcí. Ministerstvo práce a sociálních věcí takto působí v krajích od roku 2017 a momentálně již můžeme hovořit, že tomu tak bude až do června 2022.

Politika stárnutí na národní úrovni byla na začátku našeho působení reflektována Národním akčním plánem podporujícím pozitivní stárnutí pro období let 2013 – 2017. Ve spolupráci s krajskými samosprávami docházelo každoročně k vyhodnocení plnění plánu a všechny tyto dokumenty jsou dostupné na webovém portálu **MPSV**¹. V současnosti je na národní úrovni předložen návrh Strategie přípravy na stárnutí společnosti, která již byla zpracována s reflexí zkušeností našeho projektu. I přes to, že momentálně národní akt není ještě schválen, disponujeme i mnohými dalšími podklady, již od roku 2015 existuje Metodika vytváření místních a krajských akčních plánů podpory pozitivního, aktivního a zdravého **stárnutí**². Další Metodický návod pro tvorbu strategií stárnutí v obcích byl vytvořen ve spolupráci našeho projektu s Fakultou managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Z toho a mnoha dalších podkladů a zdrojů jsou naši koordinátoři schopni poskytovat metodickou podporu na úrovni krajů, ale i obcí. V drtivé většině krajů je strategie na podporu seniorů v různých podobách již schválena, nebo se nachází ve fázi přípravy. Mnohdy je politika stárnutí zahrnuta do koncepcí pro rodinnou politiku, protože si naše kraje uvědomují propojení a žádoucí potřebu podpory rodinných vazeb v naší společnosti, které se v 21. století bohužel čím dál víc rozvolňují. Je však třeba mít se na pozoru, aby senioři nebyli v těchto dokumentech při realizaci upozaděni. Proto bychom rádi apelovali i na plánování krajů ve spolupráci s obcemi a především na plánování samotných měst a obcí.

Proč má smysl plánovat seniorskou politiku na úrovni měst a obcí? Protože právě obce jsou svým občanům nejbližší a na ně nejvíce bude dopadat i potřeba změn a opatření pod vlivem nárůstu počtu seniorů. Již dnes se jedná o početně větší skupinu seniorů než skupinu dětí, očekávaný poměr dětí do 15 let k počtu seniorů nad 65 let je v roce 2025 100 dětí na 250 seniorů. V úvodu jsme hovořili o tom, že stárnutí není hrozba, ale výzva. K plánování bychom měli především přistupovat s cílem uvést společnost a ekonomiku do souladu s demografickými změnami pro dosažení společnosti pro všechny věkové kategorie. Plánovat neznámá pouze administra-

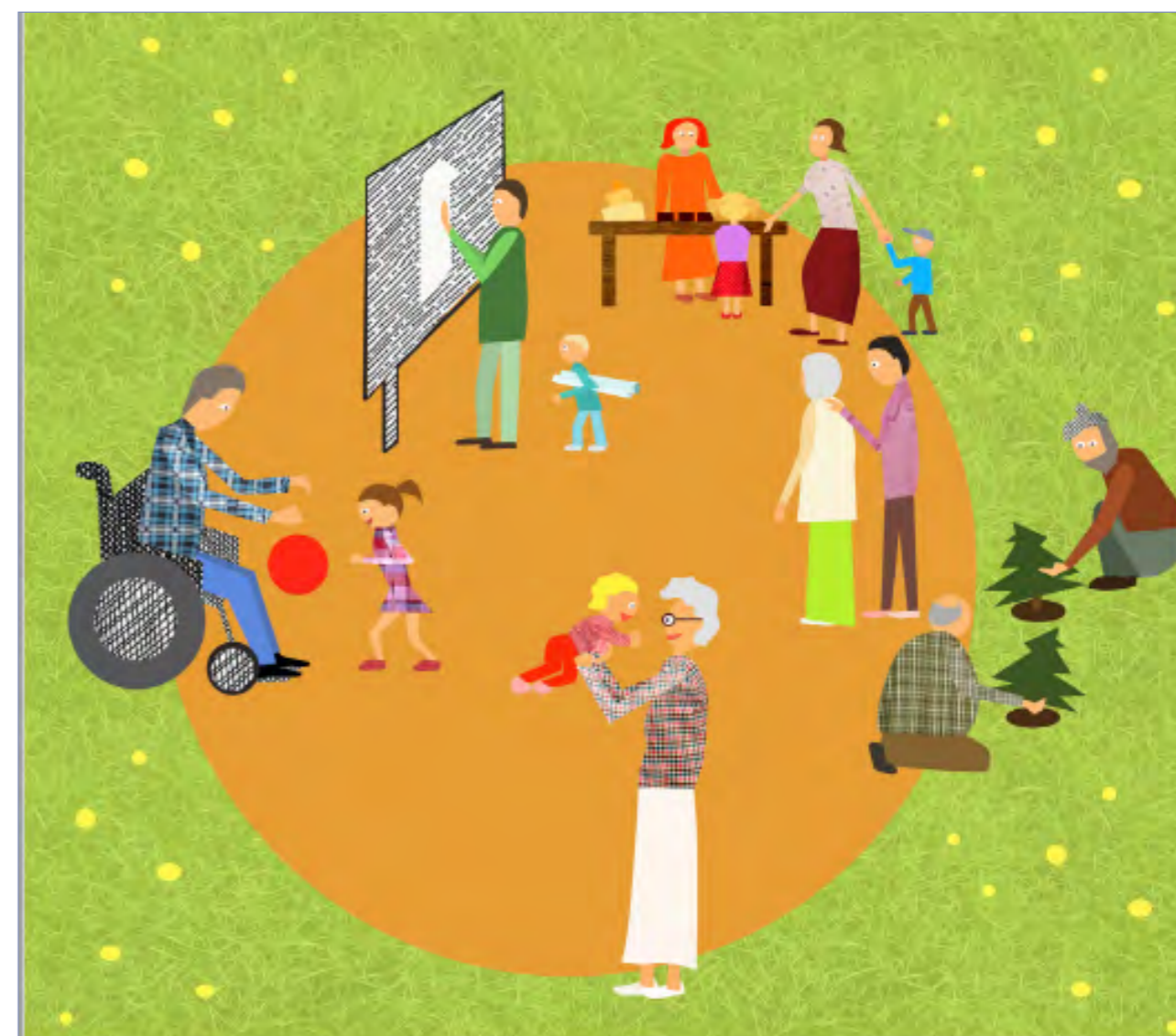
¹ Český statistický úřad. Populační prognóza ČR do r. 2050. [online]. [cit. 05.06.2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/populacni-prognóza-cr-do-r2050-n-g9kah2fe2x>.

² Senioři a politika stárnutí. MPSV ČR. Příprava na stárnutí v České republice. [online]. [cit. 27.05.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/senioři-a-politika-stárnutí>

tivní zátěž, jde především o efektivní uchopení věci a využití potenciálu. Plánovat se vyplácí. A to i například následně při čerpání různých dotací.

V současné době Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vyhláší každoročně dotační titul pro obce *Obec přátelská seniorům*³. Za své aktivity v seniorské politice jsou obce oceňovány v několika kategoriích dle velikosti obce. **Existující plán seniorské politiky je pak jedním ze zvýhodňujících aspektů při hodnocení.** Obce každoročně obdrží možnost čerpat dotaci na naplnění svých plánů pro seniory řádově od statisíců až po dva miliony korun. Další možností je *Dotační program na podporu veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností*, spočívající především v hájení zájmů a práv seniorů a aktivitách směřujících ke s polečenskému uplatnění seniorů.⁴

METODIKA VYTVÁŘENÍ MÍSTNÍCH A KRAJSKÝCH AKČNÍCH PLÁNŮ PODPORY POZITIVNÍHO, AKTIVNÍHO A ZDRAVÉHO STÁRNUTÍ

MPSV 2015

³ Dokumenty MPSV ČR. Metodika vytváření místních a krajských akčních plánů podpory pozitivního, aktivního a zdravého stárnutí. [online]. [cit. 27.05.2020]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/577769/1_Metodika_akcni_plany.pdf/f87de044-7203-661e-7fe2-f4b1e540c130

⁴ MPSV ČR. Obec přátelská seniorům. [online]. [cit. 27.05.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/obec-pratelka-rodine-a-seniorum>.

Pakliže hovoříme o seniorské politice, musíme uvažovat v širší všech životních aspektů, které do této problematiky spadají.

Zásady OSN pro seniory, které byly přijaty Valným shromážděním OSN již v roce 1991, hovoří o osmnácti zásadách seskupených v pěti hlavních oblastech: **nezávislost, zařazení do společnosti, péče, seberealizace, důstojnost**. V praxi nejčastěji hovoříme o oblastech: realizace politiky přípravy na stárnutí, zajištění a ochrana práv starších osob, celoživotní vzdělávání, zaměstnávání starších pracovníků a seniorů, dobrovolnictví a mezigenerační spolupráce, kvalitní prostředí pro život seniorů, zdravé a bezpečné stárnutí a péče o seniory s omezenou soběstačností. Co si pod tím vše představit?

POLOŽTE SI NAPŘÍKLAD NÁSLEDUJÍCÍ OTÁZKY:

- Funguje ve vašem městě, obci poradní nebo pracovní orgán, který umožňuje participaci seniorů a jejich blízkých na otázkách, které se jich dotýkají (např. rada seniorů)?
- Nabízí vzdělávací instituce ve vaší obci/regionu kurzy celoživotního vzdělávání?
- Máte přehled o počtu osob s příspěvkem na péči a jejich potřebách v oblasti bydlení (bariérovost, bezpečnost apod.)? Máte informace o počtu osob s dávkami na bydlení?
- Nabízíte speciální dopravní služby pro osoby se sníženou soběstačností?
- Podporujete aktivity zaměřené na prevenci kriminality zaměřené na starší občany?
- Zdůrazňujete při komunikaci se zaměstnavateli v regionu potřebu zvýšení zaměstnanosti starších osob vzhledem k nedostatku pracovníků a stárnutí populace? Podporujete pozitivní vnímání starších osob na trhu práce?
- Využíváte dobrovolnictví v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb, bezpečnosti dopravy, mobility, mezigeneračních aktivit apod.?
- Máte informace o zdravotním stavu a využívání zdravotních služeb v porovnání s jinými městy a regiony?
- Víte, kolik občanů v obci jsou rodinnými pečujícími o seniora?

Tvorba strategie seniorské politiky na území obcí krok za krokem

Plánování a realizace seniorské politiky na úrovni obcí je velice důležité. Obce mají nezastupitelnou roli v systému veřejné správy, a to především proto, že jsou svým občanům nejbližší. Tudiž znají, či prostřednictvím různých způsobů mohou zmapovat a vyhodnocovat, jejich potřeby, ale také problémy, na které mohou následně v rámci strategických dokumentů reagovat a plánovat jejich řešení. A to s ohledem na legislativní rámec, rozpočet obce či další místní specifika (přírodní, sociální a ekonomické aspekty). Předtím, než začne obec plánovat realizaci strategického dokumentu, je nutné se rozhodnout, jakou bude mít strategický dokument podobu. Dle Typologie strategických a prováděcích dokumentů ministerstva pro místní rozvoj⁵ mají obce na výběr z širokého spektra možností.

Struktura strategického dokumentu

V úvodu by měla obec čtenářům předat informaci, proč tato strategie vzniká, jaký je její účel, na koho cílí, jaká je doba jejího trvání apod. Dále je nutné v **analytické části** definovat řešený problém, stávající situaci a prostředí v obci a představit souhrn výsledků klíčových analýz, obvykle prostřednictvím SWOT analýzy. **Strategická část** zahrnuje vize a základní strategické směřování včetně popisu priorit, cílů a opatření v jednotlivých strategických oblastech (popis specifických cílů, přehled opatření a aktivit včetně indikátorů). **Implementační část** představuje akční plán realizace konkrétních aktivit v daném roce (tedy kdo, kde, kdy a za kolik), časový harmonogram akcí, rozpočet a systém řízení implementace. Při přípravě tvorby strategického dokumentu pro realizaci seniorské politiky je nutné si především uvědomit potřeby seniorů a **systemově podporovat jejich aktivity a rozvíjet služby odpovídající jejich zdravotnímu stavu a specifickým potřebám**. Současně je potřebné **systematicky a průběžně zjišťovat a monitorovat potřeby seniorů při zohlednění demografického, rodinného, zdravotního a sociálně-ekonomického stavu**. Dále je důležitá **institucionální podpora a zázemí samospráv** – tedy vytvoření a ustanovení kompetentních a zodpovědných osob, které se budou touto problematikou soustavně zabývat a řešit ji průřezově (nikoliv např. jen s ohledem na zařízení sociálních služeb). Na základě výše

⁵ MPSV ČR. Dotační program na podporu veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností. [online]. [cit. 27.05.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/dotacni-program-podpora-verejne-ucelnych-aktivit-seniorskych-a-proseniorskych-organizaci-s-celostatni-pusobnosti>.

uvedeného se následně mohou **nastavit cíle a formulovat koncepční záměry, systematická a pravidelná diskuse** týkající se seniorské problematiky s participujícími subjekty, zajistit **informativnost** seniorů a ostatních občanů.

Aktéři strategického plánování seniorské politiky

Seniorská problematika se dotýká všech oblastí života a jedná se tak o průřezové téma, např. sociálně-demografický profil, sociální a zdravotní služby, sladování rodinného a pracovního života (neformálně pečující), doprava, bydlení, bezbariérovost, životní prostředí, vzdělávání, kultura, komunikace, dotační tituly aj. S ohledem na tuto skutečnost **je nutné definovat a propojit síť aktérů**, kteří se v rámci obce na seniorské politice již podílejí a kteří se budou nadále podílet na její další přípravě a realizaci v rámci zpracování, naplňování a hodnocení strategických dokumentů. Nejčastějšími aktéry, i například v rámci komunitního plánování, jsou sociální služby, zdravotnictví, zástupci integrovaného záchranného systému, seniorské kluby a další neziskové organizace. Do plánování však lze zapojit například i potenciál místního školství a spolupracovat se studenty středních a vysokých škol.

Metody sběru dat

Data v rámci analýzy současného stavu a potřeb je možné získat následujícími způsoby. Jedním z primárních zdrojů jsou statistická data, např. z Českého statistického úřadu, ročenek krajů, vnitřních údajů matričního úřadu či dané obce (např. akce pořádané pro seniory, výdaje z rozpočtu na realizaci seniorské politiky). Druhým způsobem je vlastní získání potřebných dat – a to prostřednictvím např. dotazníkového šetření, rozhovorů, setkání se seniory či ostatními metodami sběru primárních dat, jako je např. Vděčné dotazování nebo World Café.

Metoda WORLD CAFÉ

Tato metoda umožňuje středním a větším skupinám účastníků sdílet své zkušenosti a názory a hledat odpovědi na otázky, které jsou předem definovány. Jde o méně strukturovanou metodu, jež může být použita samostatně, nebo jako část větší akce či procesu. Jejím cílem je rozšíření pohledů na téma, osobních a odborných názorů a zkušeností. Je vhodné ji využít v případě, že chceme zjistit co nejvíce názorů či zpětných vazeb nebo když např. chceme zapojit různé zainteresované strany do rozhodování. Řadí se k náročnějším metodám, neboť vyžaduje koordinaci velkého množství účastníků.

Inspiraci hledejte v příkladech z praxe

Tvorba Koncepce rodinné a seniorské politiky Jihočeského kraje

V Jihočeském kraji spolupracoval na tvorbě koncepce Krajský úřad Jihočeského kraje, sociální odbor s projekty Krajské rodinné politiky a Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň. V obou politikách zasedala pravidelně regionální platforma složená ze zhruba dvaceti odborníků z různých profesních odvětví a řešila věcné otázky koncepce. V oblasti seniorské politiky byla nejdříve navázána spolupráce s Jihočeskou univerzitou, která vypracovala sociodemografickou analýzu Jihočeského kraje a studenti pracovali na Sondě do života a potřeb seniorů Jihočeského kraje. Odborníci z platformy nejprve vytvářeli SWOT analýzu, ze které vzešly hlavní otázky, jichž by se měla týkat programová část koncepce. V tomto kroku byla nápomocná i již zmíněná Sonda do potřeb a života seniorů. Dalšími kroky bylo nastavení cílů seniorské politiky a proseniorských aktivit včetně vizí, kam by chtěli v Jihočeském kraji směřovat. Programovou část koncepce pak tvoří jednotlivé priority a opatření včetně strategie naplnění priority, postupu, aktivit, termínu naplnění, uvedení gestora, finančních nákladů a předpokládaných výstupů. V tuto chvíli již programovou část koncepce připomínají jednotlivé odbory Krajského úřadu Jihočeského kraje. V příštích měsících by se měla postoupit celá koncepce ke schválení.

Hradec Králové – Obec přátelská seniorům

V Hradci Králové vytvořili Koncepci podpory pozitivního, aktivního a zdravého stárnutí v Hradci Králové již pro období 2018 – 2022. Ve své vizi „*Hradec Králové je městem přátelským k seniorům, městem, kde senioři žijí plnohodnotně, aktivně, zdravě a bezpečně*“ vedení města koncipovalo analytickou a návrhovou část, včetně akčního plánu. Hlavní oblasti proseniorských opatření ve městě vidí především v bydlení, dopravě, bezbariérovosti, veřejném prostoru, vzdělávání, kultuře, sportu, sociální oblasti, zdravotnictví, bezpečnosti a v neposlední řadě v respektu a sociálním začleňování. Pro určení hlavních cílů a potřebných témat udělalo město vlastními silami průzkum potřeb mezi seniory, oporou mu v tomto byla především aktivní členská základna spolku seniorů ve městě Senioři Hradec Králové, z.s. O tom, že v jejich podání koncepce není jen „hromada papírů“, svědčí i vítězství města v soutěži Obec přátelská seniorům v roce 2018.

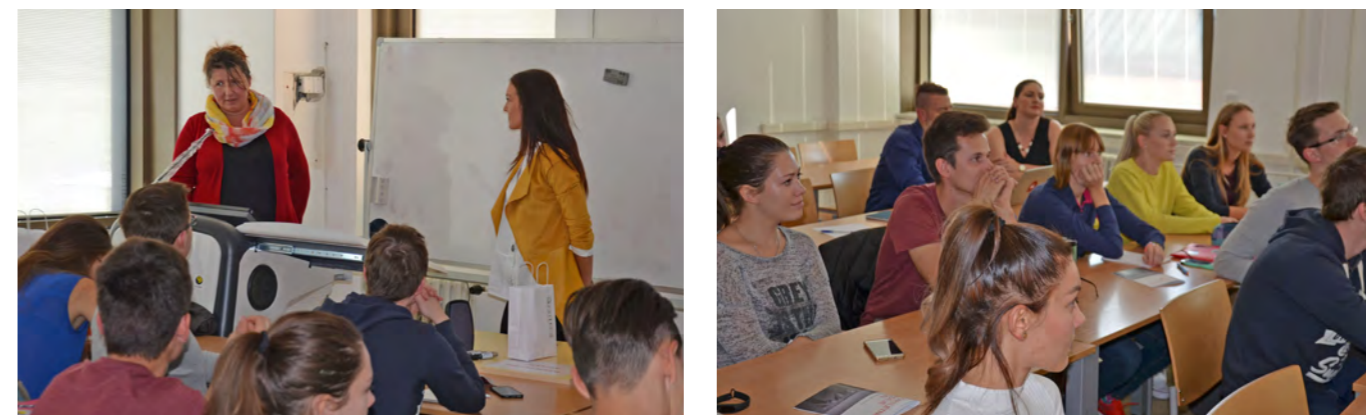
Za první místo v kategorii největších měst investovali dva miliony korun do dalších plánovaných opatření, jako například zajištění výuky seniorů v oblasti IT technologií a anglického jazyka prostřednictvím žáků ZŠ, zvýšení požární bezpečnosti v městských bytech seniorů, akademie seniorů, aktivizace seniorů a podpora mezigeneračních vztahů, vybavení reminiscenční místnosti, mapování bariér v dopravě a další.

Sportovní hry pro seniory v Hradci Králové 2020.

Plánování měst ve Zlínském kraji

Za podpory projektu Stárnutí na krajích vznikla ve Zlínském kraji Koncepce rodinné a seniorské politiky pro období let 2020 – 2022. Na tuto aktivitu teď chtějí navázat města a vytvořit po vzoru krajské verze také svůj dokument. V souvislosti s tím byly koordinátorky projektů Rodinná politika a Seniorská politika pro Zlínský kraj požádány o metodickou podporou u dvou měst – Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Meziříčí. V lednu roku 2020 se uskutečnilo jednání pracovní skupiny v Rožnově pod Radhoštěm. V rámci metodické podpory byly zpracovatelům poskytnuty rady a připomínky ke zpracovanému materiálu a podněty k doplnění. Následně Zastupitelstvo města Rožnov pod Radhoštěm strategii Plán rodinné politiky na svém zasedání dne 11. 2. 2020 schválilo. Ve stejném duchu se koordinátorky podílely na vytvoření akčního plánu aktivit pro rodiny a seniory na rok 2020 ve Valašském Meziříčí. Věřím, že se jim po ukončení mimořádných opatření podaří na tuto spolupráci úspěšně navázat.

Setkání se studenty Univerzity Tomáše Bati Zlín v rámci tvorby Koncepce rodinné a seniorské politiky Zlínského kraje pro období let 2020 – 2022.

A jak vidí problematiku plánování v Sociálních službách v Kroměříži? Plánování proniká všemi obory a potřebné je i v sociální oblasti. Zvykli jsme si na to, že sociální služby komunitně plánujeme na lokální úrovni a střednědobé plány zajišťují kraje. Je už pro nás samozřejmé zapojovat se do práce různých pracovních skupin, pomáhat při analýzách a šetřeních a pečlivě sledovat naplňování dokumentů. Plánování totiž umožní posouvat se těmi správnými cestami a šetřit zdroji. Ať už finančními nebo lidskými. Do našich životů teď vstupuje nový faktor - inovace a chytrá řešení. I do sociální oblasti rychle vstupuje fenomén „smart“. Razance, s jakou se přihlásil o své místo v koncepčních materiálech, je ještě umocněna vlivem současné pandemie, která práci, volný čas i komunikaci výrazně přesunula do virtuálního prostoru a bez informačních technologií bychom si poradili jen s obtížemi. Je tedy čas zařadit plánování chytrých řešení i do koncepční práce v prostoru pro sociální práci. Tématu se věnují například Sociální služby města Kroměříže, které zahájily spolupráci s ČVUT, konkrétně s jejím výzkumným ústavem Univerzitní centrum energeticky efektivních budov. Vědci se budou během tohoto roku zabývat možnostmi a potřebami pro komunikaci lidí, které postihla demence a žijí v sociálních službách. V závěru práce vznikne koncepce, která navrhne a popíše možnosti ICT řešení, které zajistí nejen komunikaci mezi lidmi s demencí, jejich rodinami a zařízením, kde klienti žijí, ale také například ohleduplným zajištěním jejich bezpečnosti. Koncepce vzniká v rámci projektu podpořeného z fondů EU „Alzheimerův uzel“ a Sociální služby města Kroměříže plánují, že s jejími závěry budou zájemce o nové přístupy průběžně seznamovat a o zjištění se rádi podělí. Jen je nyní těžké předpovědět, jakou metodu budou moci zvolit a jestli se plánované workshopy nebudou muset z krásné Kroměříže přesunout do virtuálního prostoru. Je totiž jasné, že technologie mohou osobní lidskou komunikaci výrazně podpořit, nikdy ji ale nemohou nahradit.

Koordinátoři rodinné politiky v obcích Jihomoravského kraje

Historie rodinné politiky Jihomoravského kraje je dlouhodobá a datuje se už od roku 2008, kdy v září tohoto roku byla přijata Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje. Koncepce vznikla v návaznosti na dokument ministerstva práce a sociálních věcí Národní koncepce rodinné politiky, ve kterém je jedním z cílů vytyčeno koncepční zajištění rodinné politiky na úrovni obcí a krajů. Na jaře roku 2009 bylo na krajském úřadě zřízeno pracovní místo referenta pro rodinnou politiku a uskutečnilo se první setkání se zástupci obcí, jehož cílem bylo rozšíření povědomí o této oblasti a navázání vzájemné spolupráce.

Novou koncepci pro období 2020-2030 dodavatelsky zpracovalo konsorcium společnosti PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., společně se jmenovanou pracovní skupinou, složenou z pracovníků Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odborů sociálních věcí, odboru školství, odboru regionální politiky, dále s projekty MPSV, se Statutárním městem Brnem, rodinnou politikou, Národním centrem pro rodinu, Sítí pro rodinu a s Masarykovou univerzitou, fakultou sociálních studií. Koncepce dostala název *Koncepce rodinné politiky pro všechny generace Jihomoravského kraje na období 2020-2030* a jejím podkladem byly také podněty z platformy projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň, které zpracovávala v období 2018-2019.

Po vzoru Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje se ke tvorbě koncepčních řešení rodinných aktivit přidávají i obce, kterých jsou již desítky. Na obcích zároveň vznikají pozice koordinátorů rodinné politiky, jimiž je také Jihomoravský kraj výjimkou mezi ostatními kraji. Tyto pozice jsou zřízeny při městských či obecních úřadech a prostřednictvím těchto koordinátorů efektivně města a obce spolupracují s krajem na realizaci koncepce a taktéž se tak velmi efektivně uskutečňuje transfer informací z krajského úřadu na obce a zpět.

Plánování měst na Vysočině

Že plánování seniorské politiky není pouze otázkou velkých měst, prokazuje zkušenost obcí na Vysočině.

Obec Vír je velmi aktivní, soudržná obec se 706 obyvateli. Vytvořila koncepci vírské seniorské politiky pro roky 2017 – 2022, kde bylo stanoveno několik priorit pro následující období, která mají pomoci dovolat se svých práv všem seniorům. První dvě priority jsou v souladu s Národním akčním plánem podporující pozitivní stárnutí, který směřuje seniorskou politiku již od roku 2013. Koncepčním přístupem chtějí zasáhnout povědomí celé obce, nejen seniorů, kteří se již nyní

pravidelně účastní připravovaných akcí. Zaměřují se právě na ty, kteří zůstávají „stát opodál“. Na všech úrovních a se všemi věkovými kategoriemi bude pracováno v souladu s touto koncepcí. Obec Věžnice se již v roce 2009 přihlásila i k programu MA21 a tím byl započat proces strategického plánování mimo jiné i v sociální oblasti, což bylo podnětem pro zpracování dokumentu Plán rozvoje prorodinné a seniorské politiky obce Věžnice, který byl schválen zastupitelstvem obce v závěru roku 2013. Obec se svými 426 obyvateli byla v roce 2016 oceněna titulem Obec přátelská rodině a v roce 2017 v celostátní soutěži Obec přátelská seniorům obsadila 2. místo. V roce 2018 získala Cenu naděje pro živý venkov ČR za místní spolkový život a občanskou společnost v obci.

autor: malíř Lubomír Dostál

#seniořivkrajích

Plán rozvoje proseniorských aktivit města Prachatic 2020

Plán zahrnuje vše, co by město mělo vůči seniorům v daném roce realizovat. Tvoří ho tým odborníků, poskytovatelů, zaměstnavatelů, politiků, zástupci nestátních neziskových organizací, ale i samotní senioři a osoby se zdravotním postižením. Dokument pomohl Prachaticím získat titul Obec přátelská seniorům. Jako nejdůležitější považují ve městě udržení platformy setkávání subjektů a osob nad problematikou aktivního stárnutí. Na zkušenost s plánování seniorské politiky jsme se zeptali samotné paní **Hany Rabenhauptové**, odborné referentky pro komunitní plánování a samosprávu z Městského úřadu Prachatic.

Kdy jste se rozhodli plánovat seniorská opatření na úrovni obce?

Komunitně plánovat začalo město Prachatice již v roce 2003 a v roce 2006 připravilo první komunitní plán sociálních služeb. Nejprve zvolilo volné metody zjišťování potřeb mezi jejími obyvateli – rozhovory, podněty, veřejné projednávání atd. V roce 2005 pak pokročilo s plánováním díky vydané metodice a společností Chance In Nature - Local Action Group CpkP Jižní Čechy a místní akční skupinou Šumavsko, nyní je partnerem SOS Šumavsko.

V roce 2011 bylo město oceněno Cenou za inovaci ve veřejné správě (MV ČR 2010, 2020) za Poradní sbor zdravotně postižených a seniorů (komunikaci), Cenou MOSTY za snahu o integraci osob se zdravotním postižením a seniorů do života a úsilí o zlepšení kvality jejich života (NRZP 2014), pak Cenou Makropulos (MZ ČR 2011) za mnohaleté a systematické zlepšování kvality života seniorů, spolupráci s neziskovým sektorem, komunitní plánování a vytváření mezigeneračních vztahů, prostředí přátelského seniorům, pak oceněním v soutěži Obec přátelská

rodinám (2019) a Obec přátelská seniorům (MPSV ČR), ještě v roce 2016 Cenu Rady vlády pro seniory a stárnutí populace (3. místo v ČR) a 2015 1. místo v ČR za rozvoj aktivit a péči o seniory, zapojení seniorů do veřejného života, Nadace Charty 77. Plán proseniorských aktivit města byl nedílnou součástí a přílohou všech soutěží a ocenění, který pravidelně jedenkrát za rok revidujeme.

Stále se zvyšující počet seniorů (k 1. 1. 2021 je v Prachaticích 10 601 obyvatel a z toho 22,08 % seniorů nad 65 let věku), naplňování jejich po-

třeby a přání, je značným důvodem, proč plánovat seniorské opatření na úrovni obce. Plánování je vždy takovou malou prověrkou toho, co jsme udělali, co děláme a co chceme dál.

Kdo byl pro vás partnerem ke spolupráci při plánování?

V první řadě senioři, bez nich to nemá význam. Všichni odborníci či poskytovatelé služeb logicky vidí věci v první řadě ze svého pohledu, a to je také správné, ale nejsem zastáncem plánovat „o nich (seniorech) bez nich“ (seniorů). Nicméně odborná pomoc je velmi důležitá a zapotřebí a pozor někdy taky jediná (stává se, že senioři, kteří jsou do plánování zapojeni, jsou se vším spokojeni, nemají vlastní nápady anebo naopak se připojují ke kritice). Někdy není třeba vymýšlet vymyšlené, ale inspirovat se příklady dobré praxe. Ale pozor na to, co je osvědčené v jenom městě, nemusí být dobré a realizovatelné v druhém městě. Plánujeme s vedením města, Komisí sociální, odborem sociálních věcí, s pracovními skupinami komunitního plánování rozvoje sociálních služeb pro oblasti seniorů, osob se zdravotním postižením, rodin s dětmi, ale i osob ohrožených sociálním vyloučením, s Radou seniorů města Prachatic, Poradním sborem zdravotně postižených a seniorů, s platformou Zdravého města Prachatic, s poskytovateli sociál-

ních služeb a zdravotní péče, podnikateli, ale také s místními spolky, které se seniory pracují, pro ně věci organizují, nabízí, připravují či s kluby, organizacemi a společenstvími, které sami senioři vedou.

Jak jste určili priority vašich opatření?

Město Prachatice má jasnou vizi – stále být Obcí přátelskou seniorům. A z toho vyplývají priority, které jsou definovány z potřeb, a těm se chce město věnovat. Určené byly za pomoci SWOT analýzy, rozhovorů, individuálních pohovorů, workshopů, kulatých stolů, dotazníků, ze zpráv NNO, institucí, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotní péče, ale také nově ze stálé pracovní skupiny krizového štábu. Data a všechny výstupy jsme zpracovávali společně v pracovní skupině. Tvořili ji senioři, osoby se zdravotním postižením a sociální komise (garanti plánu), koordinátorkou jsem zde já.

Myslím, že nejen v našem městě, ale i v ostatních obcích, jsou základními prioritami zdravé stárnutí a kvalitní prostředí a s tím spojená ochrana lidských práv, celoživotní vzdělávání seniorů, mezigenerační spolupráce, vhodná nabídka aktivit a dobrovolnictví, které se prokázalo jako jedno z nejdůležitějších priorit v nouzovém stavu. V našem plánu jde především o udržení (zajištění základní dostup-

nosti) sociálních služeb pro seniory, ať již jde o pobytové, terénní či ambulanci.

Co vám přinesla realizace, jaké máte praktické výsledky?

Vznikla nová sociální služba – osobní asistence, dál jsou nabízeny upravené byty zvláštního určení v Domech s pečovatelskou službou, byl zahájen provoz Komunitního centra – mezigeneračního domu, podařilo se opravit prostory pro půjčovnu sportovních potřeb seniorů, bylo vytvořeno DVD Počítáme s vámi, aneb jak komunikovat s osobami se zdravotním postižením a seniory, dále byl zahájen provoz třetí etapy v Areálu lesních her zaměřený především na seniory, proběhlo vzdělávání – kurzy paměti, univerzita (vše on-line), distribuce SeniorPoint Pressu a mnoho dalšího.

Jaké byste měla doporučení pro obce, které jsou teprve na začátku úvah o plánování?

Plánujte společně a plánujte věci reálné. Tím neříkám, že nejsou důležité vize do budoucna. Ale sami víte, jak veškeré plány byly „k ničemu“, když přišla doba „nouzová“. Nebojte se plánovat, buďte kreativní, mějte alternativy.

Alena Bártíková,
koordinátorka pro Jihočeský kraj

Aktivizace seniorů města Prachatic.

Online kulatý stůl:

Plánování seniorské politiky na úrovni obcí – proč je důležité plánovat a jak na to?

Na téma, kterému se věnujeme primárně v celém tomto zpravodaji a kterému věnujeme značnou část činnosti projektu v jeho prodlouženém trvání do června 2022, jsme pro vás připravili také On-line kulatý stůl. V dnešní covidové době se přesouvá většina diskusí do online prostředí, a tak i my bychom rádi vytvořili prostor pro vzájemnou diskusi a předání zkušeností napříč celou republikou.

Online kulatý stůl se bude konat ve čtvrtek 18. března 2021 od 9 hodin.

V programu kulatého stolu najdete nejen určitý metodický návod, jak plánovat seniorskou politiku v obci. S doktorem Pavlem Bednářem, ředitelem Ústavu regionálního rozvoje, veřejné správy a práva Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, si odpovíme na několik otázek, např. jaká jsou východiska pro strategické plánování seniorské politiky na úrovni municipalit, máme se podle čeho řídit, je možné se někde inspirovat, co vlastně znamená termín strategie, jaká je struktura strategie, na jaké otázky si má strategie odpovědět, jaká je role obcí při realizaci seniorské politiky v kontextu plánování, jak přistoupit k tvorbě, jaká témata sledovat, jak zjistit současný stav věcí, koho oslovit ke spolupráci a jak s těmito partnery pracovat, jak navrhnout a formulovat vize, cíle a opatření? Zároveň si ale v průběhu naší diskuse představíme i několik doporučení k tvorbě strategie a budeme rádi, když svými náměty, postřehy a zkušenostmi pomůžete ostatním s její přípravou a rozhodnutím jak na to. Program je totiž především cílen na **praktické sdílení zkušeností**. Proto v programu nechybí příspěvky podílející se o znalosti z praxe menších i větších měst nebo zkušenosti, jak lze plánování obcí podpořit z pozice krajského úřadu. V případě zájmu o registraci a dotazy k online kulatému stolu posílejte na e-mail jirina.rabikova@mpsv.cz (Bc. Jiřina Rábiková Dzamková). Na celostátní kulatý stůl v dalších měsících navážeme sérií setkání na úrovni jednotlivých krajů.

Kdo vám může při plánování seniorské politiky pomoci?

Pokud budete potřebovat poradit, nasměrovat či oblast seniorské politiky prodiskutovat, jsme vám k dispozici. Koordinátoři projektu Senioři v krajích jsou připraveni vám předat potřebné know-how a metodicky se podílet na tvorbě strategického dokumentu. Rádi přineseme potřebné informace a také příklady dobré praxe seniorské politiky z ostatních krajů, které můžete realizovat i u vás v obci. Uvědomujeme si také, že mapování potřeb místních seniorů, může být finančně náročné. Proč tedy nevyužít blízkou univerzitu či střední školu, jejichž studenti mohou téma zpracovat v rámci ročníkové, bakalářské či diplomové práce? Už se nemusíte ničeho obávat, my vám rádi pomůžeme. Kontakty na jednotlivé krajské koordinátory najdete na poslední straně zpravodaje či na webu <https://seniorivkrajich.mpsv.cz>

Projekt Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň

vás zve na

On-line
KULATÝ STŮL

18.3.
2021
od 9 do 11.30 hod.

PLÁNOVÁNÍ SENIORSKÉ POLITIKY NA ÚROVNI OBCÍ – proč je důležité plánovat a jak na to?

PROGRAM:

8:30 – 9:00

Připojení účastníků

9:00 – 9:05

Zahájení

9:05 – 9:35

Metodický návod pro tvorbu strategií stárnutí v obcích – aneb jak plánovat

Přednášející: RNDr. Pavel Bednář, Ph.D., ředitel Ústavu regionálního rozvoje, veřejné správy a práva, Fakulta managementu a ekonomiky, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

TÉMA: VÝCHODISKA PRO STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ SENIORSKÉ POLITIKY NA ÚROVNI MUNICIPALIT.

Role obcí při realizaci seniorské politiky v kontextu strategického plánování.

9:35 – 10:00

Plán rozvoje proseniorských aktivit města Prachatice

Přednášející: Hana Rabenhauptová, odborný referent pro komunitní plánování a samosprávu (Městský úřad Prachatice, odbor kanceláře starosty)

TÉMA: PODPORA – POMOČ – PÉČE, KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ MĚSTA PRACHATICE

10:00 – 10:20

Koncepční materiál proseniorské politiky v Přerově

Přednášející: Mgr. Petr Kouba, 1. náměstek primátora města Přerova pro oblast školství, zdravotnictví, sportu, sociálních záležitostí a grantové politiky

TÉMA: PŘEDSTAVENÍ KONCEPČNÍHO MATERIÁLU PROSENIORSKÉ POLITIKY NA MÍSTNÍ ÚROVNI.

10:20 – 10:45

Koncepce Jihomoravského kraje a spolupráce s obcemi

Přednášející: Mgr. Bořivoj Sekanina, referent pro rodinnou politiku, Krajský úřad Jihomoravského kraje

TÉMA: ČINNOST KOORDINÁTORŮ RODINNÉ POLITIKY PŘI MĚSTSKÝCH ČI OBEČNÍCH ÚŘADECH.

Praxe v Jihomoravském kraji i inspirace ze zahraničí.

10:45 – 11:00

Soutěž „Obec přátelská rodině a seniorům“ MPSV

Přednášející: Mgr. Jana Oltová, ministerský rada Oddělení metodické podpory Ministerstva práce a sociálních věcí

TÉMA: PODMÍNKY A PRAVIDLA SOUTĚŽE OBEČ PŘÁTELSKÁ RODINĚ A SENIORŮM.

11:00 – 11:15

Diskuze, shrnutí a závěr

Po každém bloku bude dán prostor na dotazy a krátkou diskuzi k tématu

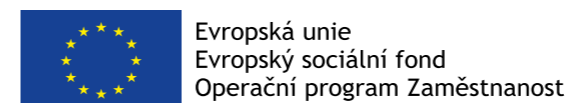
- Registrace probíhá do **11.3.2021** | KULATÝ STŮL JE ZDARMA
- Odkaz na online vysílání vám bude zaslán po registraci minimálně dva dny před konáním
- Registraci a dotazy zasílejte na e-mail: jirina.rabikova@mpsv.cz (Bc. Jiřina Rábiková Dzamková)

#seniořivkrajich

<https://seniorivkrajich.mpsv.cz> | www.facebook.com/seniorivkrajich | www.youtube.com/channel/UCJtArtCw_4lpncFwtPX0HFQ

www.mpsv.cz | Ministerstvo práce a sociálních věcí | Na Pořičním právu 1/376 | 128 01 Praha 2

Projekt: Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0006207

STRÍPKY Z KRAJŮ

Hlavní město Praha

Střednědobý plán městské části Praha 10 na období 2021-2024

Do sestavování Střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území MČ P10 se zapojili neziskové organizace ze sociální a návazné oblasti, samotní uživatelé služeb, případně jejich rodinní příslušníci a v neposlední řadě úředníci radnice Prahy 10. Všechny informace jsou dostupné na portálu www.desitkapomaha.cz. Základem plánu jsou výstupy z procesu komunitního plánování, potřeby občanů v oblasti sociálních a návazných služeb a výstupy z analýzy těchto služeb. Na základě zjištěných informací se stanovily priority pro další období. Cílem je hledat potenciál pro rozvoj služeb, např. transparentní nabídkou nebytových prostor, zvýhodněným nájmem pro neziskové organizace v objektech v majetku MČ Praha 10, propojováním jednotlivých aktérů v sociální oblasti a v neposlední řadě podporou v rámci dotačního řízení. V rámci procesu komunitního plánování se vychází také z dokumentů kraje „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hl. m. Prahy na období 2019-2021“.

Andrej Dan Bárdoš

Jihočeský kraj

V Jihočeském kraji přehledně informují obyvatelé o očkování proti Covidu – 19 prostřednictvím regionálních novin OČKO. Obyvatelé v tomto tiskopisu naleznou například informace k bezplatné lince Jihočeského kraje, která je určena především k pomoci s registrací dříve narozených na očkování. Jsou zde ale i zají-

mané rozhovory s lékaři nebo prvními naočkovánými seniory. Nechybí ani seniory oblíbená křížovka.

Alena Bártíková

Jihomoravský kraj

Kraj radí obcím a neziskovým organizacím, jak získat krajské dotace pro rok 2021

Rada Jihomoravského kraje v polovině ledna schválila dotační programy na rok 2021. V oblasti rodinné a seniorské politiky byly vyhlášené tři dotační programy: Podpora služeb pro rodiny poskytovaných nestátními neziskovými organizacemi, **Podpora rodinné a seniorské politiky na úrovni obcí** a Podpora služeb pro pečující osoby. Schválená pravidla a související informace jednotlivých dotačních programů jsou uveřejněna na **Dotačním portálu JMK**. Pro potenciální žadatele o dotace z krajského rozpočtu na rok 2021 připravil začátkem února Jihomoravský kraj **metodické on-line dny**. Úředníci se zájemcům snažili usnadnit získání potřebných finančních prostředků v různých oblastech, jako je například i oblast regionálního rozvoje, životního prostředí, územního plánování, kultury a památkové péče i podpory sborů dobrovolných hasičů. Nechybí zde ani program na boj proti suchu, kde se povedlo navýšit peníze.

Dana Žížková

Karlovarský kraj

Média informacemi o Covid-19 velmi stresují seniory

Média děsivým způsobem informují obyvatele kraje o pandemii Covid-19 v situaci, kdy z jeho tří okresů jsou vládou zcela uzavřeny Sokolov i Cheb a nemocnice v kraji již nemají volná lůžka pro pacienty. Ti jsou převáženi do zařízení po celé ČR (Humpolec, jižní Čechy, Plzeň, Praha).

Bohužel k ponuré atmosféře a pesimismu přispívají i média, jejichž články obsahují velmi depresivní informace, což velmi těžce nesou zejména senioři, například že :

- Pohřebním ústavům v kraji dochází dřevo na rakve - <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/uz-zeni-ani-dost-dreva-na-rakve-realita-nejvic-zasazenych-okresu-143406>
- Kapacita krematoria v Karlových Varech je zcela naplněna, pozůstalým je nabízena úhrada převozu jejich zesnulých ke zpopelnění do Plzně - <https://vary.rozhlas.cz/jedine-krematorium-v-karlovarskem-kraji-je-na-hrane-kapacit-8430179>
- Karlovarské krematorium kolabuje a kraj proto objednal a nechal vedle budovy krematoria instalovat pro zemřelé velký chladicí box - <https://www.msn.com/cs-cz/zpravy/dom%C3%A1c%C3%AD/krematorium-v-karlovar%C3%BDch-varech-kolabuje-mrtv%C3%A9-ukl%C3%A1d%C3%A1-do-chladic%C3%AD-jednotky/ar-BB1e3eCM>
- Z 10 pacientů na kyslíku v nemocnici Cheb jich 9 umře - <https://cnn.iprima.cz/devet-z-deseti-pacientu-na-ventilatorech-zemre-zni-z-chebu-a-bude-to-tak-vsude-19560>
- Smuteční oznámení se v Chebu již nevejdou do k tomu určených vitrín - <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Smutecni-partese-nevejdou-do-vitriny-Cheb-Tunel-na-jehoz-konci-zeni-svetlo-654790>

Povětšinou mladí a zdraví autoři těchto článků a reportáží by si měli uvědomit, že jejich honba za co nejsenzáčnejší zvěřujícími titulky velmi stresuje zejména seniory, kteří tvoří 90 % obětí a patří k pandemií Covid-19 nejvíce ohroženě a zranitelné skupině. Dobrý žurnalista by měl zejména v této době také vnímat etický rozměr své práce a její dopady na obyvatelstvo.

Miloslav Čermák

Kraj Vysočina

Statutární město Jihlava, ve spolupráci s MAS Třeštsko a Vysokou školou polytechnickou Jihlava, připravuje za finanční podpory ESF, Operačního programu zaměstnanost, nový střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro celé území ORP Jihlava.

Vytvořený dokument se stane strategickým materiálem pro koordinaci a plánování sociálních služeb a zvýší efektivitu rozdělování a čerpání finančních zdrojů nezbytných pro zajištění dostupnosti sociálních služeb pro občany na celém území správního obvodu Jihlava.

Pro vytvoření tohoto strategického dokumentu bude využito metody komunitního plánování se zapojením všech relevantních účastníků cílových skupin a nastavení vzájemné spolupráce. V roce 2020 byla provedena revize původního plánu a zpracována sociodemografická studie daného území. Aktuálně se nacházíme v období zjišťování a analýzy potřeb obyvatel ORP Jihlava, na kterou bude navazovat zpracování kýženého střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

Marie Kružíková

Královéhradecký kraj

Ačkoli se Královéhradecký kraj stal v únoru jedním z nejpostíženějších virem Covid-19 naši senioři nepropadají depresi. Senioři z Královéhradecka již delší dobu rozvíjejí přátelské kontakty s organizací seniorů z Olomouckého kraje, jsou zvyklí podnikat společné akce a navštěvovat se. Vzhledem k epidemiologické situaci se nemohlo uskutečnit obvyklé setkání, a proto si vymysleli krásnou alternativu: **Sejdeme se u Svitav, aneb senioři jsou proti směru stárnutí!** Jednotlivci či dvojice chodí v okolí svého bydliště a nachozené kilometry hlásí spolku Senioři Hradec Králové, který akci organizuje. Na webových stránkách spolku si každý může zkontrolovat ušlé kilometry a prohlédnout fotografie či pozdravy od ostatních poutníků.

Jana Fröhlichová

Liberecký kraj

V březnu bude fungovat sedm očkovacích center

Zájemci o vakcínu z řad seniorů 80+ i 70+ se mohou po registraci a rezervaci nechat naočkovat proti Covid-19 v Liberci, Jablonci nad Nisou, České Lípě, Jilemnici a Semilech. Nově také na očkovacích místech v nemocnicích v Turnově a Frýdlantu.

„Vakcína byla zatím podána více než šesti tisícům seniorů ve věku 80+. Pedagogy jsme začali očkovat v pilotním projektu již tento týden. Nečekali jsme na nic. Pokud chceme, aby se co nejdříve otevřely školy, pak by bylo moudré, aby právě pedagogové byli co nejdříve proočkováni oběma dávkami,“ uvedl hejtmán Martin Půta. Registrovaní zájemci, kteří již mají termín očkování, dostanou vakcínu v liberecké budově D Krajského úřadu Libereckého kraje, v Jablonci nad Nisou v městské sportovní hale, v České Lípě v kulturním domě Crystal a v Jilemnici a Semilech v tamních nemocnicích. K těmto centrům přibude počátkem března také očkovací místo v nemocnici ve Frýdlantu a v turnovské nemocnici.

Pavla Řečtáčková

Moravskoslezský kraj

Každoročně kraj vypisuje dotační program **Zdravé stárnutí**, v němž podporuje oblasti a aktivity, které se v daném roce jeví jako důležité. V roce 2021 podporuje tyto činnosti: Podpora aktivit na posílení mezigeneračních vztahů, podpora aktivit v oblasti bezpečnosti, podpora volnočasových činností a aktivit v oblasti zdraví, podpora aktivit v oblasti vzdělávání, podpora aktivit pro osoby pečující o seniory v domácím prostředí a pozůstalé. Důvodem je zvýšení kvality života osob 60+ žijících na území Moravskoslezského kraje.

V současné době pandemie, kdy dobrovolnictví má nezastupitelnou roli při řešení personálních otázek ve zdravotnických a sociálních zařízeních, vznikl v Ostravě **jedinečný projekt #BoSmePartyja**, který chce posílit dobrovolnictví v regionu. Partnery projektu jsou Moravskoslezský kraj, dobrovolnické centrum ADRA, společnost Heimstaden a Ostravská univerzita. Do projektu se zapojilo také ostravské Divadlo Petra Bezruče. Jeho členové docházejí pravidelně do domovů seniorů, aby zpříjemnili volný čas klientům a ulehčili práci zaměstnancům. Projekt už tak „do terénu“ poslal 224 ochot-

ných pomocníků. Dalším velkým problémem této krize je osamocení seniorů, zvláště ve velkých městech. Pomoc nabízí Dobrovolnické centrum ADRA Ostrava, které už řadu let pomáhá osamělým seniorům. Mají pečlivě vybrané, vyškolené spolehlivé dobrovolníky, kteří jsou zárukou kvalitního přístupu. ADRA se snaží zmírnit osamocení seniorů nasloucháním a lidským přístupem, který je v dnešní době velice žádaný a potřebný.

Pavla Kasášová

Olomoucký kraj

V Přerově byl schválen koncepční materiál věnovaný seniorům

V souvislosti se snahou statutárního města Přerova zlepšovat seniorům životní podmínky vznikl koncepční materiál zaměřený na proseniorskou politiku na místní úrovni.

Jedná se o první koncepci věnovanou otázkám seniorské politiky v Přerově. Dokument byl jednomyslně schválen na posledním jednání zastupitelstva v roce 2020, které se konalo 7. prosince.

Materiál obsahuje část analytickou, která vychází z aktuálních sociálně-demografických ukazatelů, z výstupů výzkumu, který realizovalo město Přerov v roce 2019, SWOT analýzy, analýzy současného stavu kvality života přerovských seniorů a praxe sociálních pracovníků.

Koncepce vedle tradičních činností v oblasti sociálních služeb a proseniorských akcí ob-

sahuje i významné aktivity z oblasti kultury, vzdělávání, prevence nebo pohybových aktivit a činností se zvýhodněným přístupem v oblasti finanční, které na území města Přerova realizují jednotlivé odbory magistrátu, Městská knihovna v Přerově, p.o., Kulturní a informační služby města Přerova, p.o., obchodní společnost Sportoviště Přerov, s.r.o. a ostatní důležité aktéři v oblasti sociální politiky města - místní nestátní neziskové organizace.

Snahou města je zviditelnit seniorskou generaci jako aktivní skupinu obyvatelstva, která díky svým celoživotním zkušenostem a znalostem dokazuje, jak čínorodý a různorodý může seniorský věk být. Mnozí dnešní senioři poskytují mladší generaci návod, jak důležité je celoživotně se vzdělávat, věnovat se sportu, chodit za kulturou nebo jen tak s přáteli na procházku do přírody.

Václav Zatloukal

Pardubický kraj

Spolek Hurá na výlet! spouští vysílání nekomerční internetové televize pro seniory a jejich blízké

Kanál vznikl díky podpoře neziskových organizací, mediálních domů, veřejných institucí, dobročinných spolků, nadací i malých dárců. Vysílání začalo 5. března a sledovat ho můžete každý pátek od osmi hodin až do odpoledních hodin. Ačkoli organizátoři nejsou profesionální kameramani či moderátoři a nemají tak v mediální oblasti žádné kurzy, praxi ani vystudované školy, mají "jen" nadšení a touhu naplnit a zpříjemnit seniorům tyto šedivé dny. A na jaké pořady se můžete těšit? Mezi pořady nebude chybět vaření, cvičení, tvoření, besedy, kultura,

poznávání krásných míst a v neposlední řadě také mnoho informací, které se týkají spotřebního práva, zdraví a bezpečí.

Michaela Müllerová

JAK SI INTERNETOVOU HURÁ TELEVIZI NALADIT?

- Nejprve si pusťte počítač
- Poté internetový prohlížeč (Explorer, Google Chrome, Mozilla, ...)
- Do lišty v prohlížeči zadejte: www.huranavylet.cz/tv
- Klikněte na červené tlačítko spustit

O televizi

Hurá TV je nekomerční internetová televize pro seniory, kteří se v těchto časech cítí osamělí nebo zrudnutí.

Když nemůžou za námi do klubovny, vyrazíme my s klubovnou za nimi domů. Budeme společně cvičit, vařit, poznávat zajímavá místa, lidi, učit se, vzdělávat, vyrábět a bavit se při muzice.

To vše díky podpoře neziskových organizací, mediálních domů, veřejných institucí, dobročinných spolků, nadací i malých dárců. A také našich kolegů ze spolku Hurá na Výlet!

Nejsme profesionální kameramani ani moderátoři. Nemáme v mediální oblasti žádné kurzy, praxi ani vystudované školy. Máme "jen" nadšení a touhu naplnit a zpříjemnit osamělým seniorům tyto šedivé dny.

Jak naladit naši televizi

1. Zapněte počítač a otevřete si internetový prohlížeč.
2. Do lišty v prohlížeči zadejte adresu www.huranavylet.cz/tv
3. Klikněte na červené tlačítko spustit

Potřebujete poradit či máte otázku?

Obratťe se na naši linku **605 313 919** anebo na e-mail Info@huranavylet.cz

a Horšovskotýnsku, které se uskutečnily v letech 2017 – 2019 a řešily potřebu aktualizovat komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území výše zmíněných ORP. Aktuálně je komunitní plánování sociálních služeb realizováno v sedmi regionech Plzeňského kraje, konkrétně se jedná o Kralovicko, Sušicko, Přešticko, Blovicko, Horažďovicko, Klatovsko a Nýřansko. Projekty budou ukončeny v roce 2022.¹

Irena Kadlčíková

Středočeský kraj

Pět tisíc kroků pro zdraví

Krajská rada seniorů má za sebou sedm úspěšných a jeden upravený ročník Běhu míru Kladno-Lidice. Kvůli pandemii, která všechny „přikovala“ k domovům a omezila sportovní aktivity, se Krajská Rada seniorů Středočeského kraje se rozhodla zveřejnit další výzvu, jejíž splnění je na každém z vás a pandemie ji neomezuje. Jde jen o to najít odhodlání a sílu v sobě samém. Nazvali ji **5 tisíc kroků pro zdraví**.

Začít může každý třeba na rovině, s jedním kilometrem. Postupně přidávejte na vzdálenosti i náročnosti terénu, přidejte kopečky i rychlost. Pro méně zdatné se doporučuje tzv. "severská chůze" s použitím holí (nordic walking), jejíž výhodou je aktivní zapojení horní části těla a větší rovnováha při chůzi. A trochu matematiky:

Plzeňský kraj

„Pokud chceš vědět, jak ta bota sedí, zeptej se člověka, který ji nosí, a ne toho, kdo ji vyrobil.“ Tento citát zcela vystihuje podstatu komunitního plánování. Participace občanů s vazbou na konkrétní prostředí a hledání jejich společného zájmu může totiž být jak ku prospěchu každého jednotlivého člověka, tak ku prospěchu celé komunity. Ptát se lidí na jejich názory a skutečné potřeby a na druhou stranu jim srozumitelně vysvětlit, co je finančně schůdné a co již ne, může přispět k lepší interakci všech zapojených subjektů. Navíc jsou některé problémy, které můžeme označit za globální, ale na druhou stranu jednotlivé kraje, města či obce se mohou potýkat se specifickými lokálními problémy. A kdo zná svoji komunitu lépe než člověk, který v ní žije?

V Plzeňském kraji komunitní plánování realizuje pobočka neziskové organizace Centrum pro komunitní práci (CPKP), která vznikla na základě přesvědčení, že občan má právo podílet se na rozhodování v jeho obci, městě či regionu. V dnešní době existuje v České republice šest místních zastoupení - CpKP střední Morava, CpKP jižní Čechy, CpKP západní Čechy a CpKP střední Čechy, CpKP Moravskoslezský kraj a CpKP východní Morava. Posláním této organizace je přispívat ke spokojenosti občanů a ke spolupráci mezi veřejnou správou a občany. CpKP západní Čechy působí v Plzeňském kraji od roku 1996 a podílí se na plánech rozvoje a udržitelnosti sociálních služeb na území většiny ORP. K praktickým výstupům CpKP západní Čechy patří také katalogy poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Jako příklad nedávné činnosti této organizace můžeme uvést projekty Rozvoj komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku, Domažlicku

¹ Komunitní plánování sociálních služeb v Plzeňském kraji. Centrum pro komunitní práci západní Čechy [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.cpkp-zc.cz/>

průměrná délka kroku je 80 cm. Jestliže ujdete pět tisíc kroků, ušli jste celkem přibližně vzdálenost čtyři km.

Běh míru Kladno-Lidice 2021 proběhne, jen zatím není jasné, v jaké podobě. V každém případě uskuteční Krajská rada seniorů při dodržení všech zdravotních předpisů pro seniory Středočeského kraje minimálně pochod pro Lidice, jehož délku přizpůsobí výzvě 5 tisíc kroků pro zdraví. **KRS vyzývá všechny kraje ČR, aby se k této iniciativě přidaly**, aby dodržely jednotnost názvu akce, a aby demonstrovaly akceschopnost seniorů i jejich fyzickou zdatnost. Přejeme vám úspěch a potěšení z akce, která by na počest Lidic měla proběhnout v červnu 2021.

Martina Doupovcová

Ústecký kraj

Ústecký kraj spustil provoz bezplatné krajské infolinky pro seniory, prostřednictvím které se mohou nově registrovat na očkování. V první fázi se jedná o seniory věkové kategorie 80 plus. Bezplatná krajská infolinka je v provozu od pondělí 25. ledna každý pracovní den v čase od 9 do 15 hodin. Telefonní číslo infolinky: 800 876 011.

Lenka Tomanová

Zlínský kraj

60 a víc neznamená nic

Již třináctým rokem připravuje město Valašské Meziříčí pro více než stovku seniorů nad šedesát let aktivizační program „60 a víc neznamená nic“. Program, jehož autorem je Národní síť podpory zdraví, vychází z norského projektu

„60 plus“ a navazuje na český a evropský projekt „Zdravé stárnutí“. Program staví na aktivitaci seniorů a posílení jejich fyzické i psychické kondice, což má kladný dopad na celkové zdraví. Smyslem programu je seniory motivovat k tomu, aby po skončení programu v aktivitách pokračovali sami. Vždy od září do prosince si senioři mohou vybírat z pestré nabídky čtyři pohybové aktivity za měsíc – plavání, cvičení, jóga, posilování ve fitness centru, turistika nebo procházky s nordic walkingovými holemi. Letošní novinkou bude, zejména s ohledem na stávající epidemiologickou situaci, pravidelné cvičení pod širým nebem. Program nezapomíná ani na osvětu. Jednou měsíčně je pro seniory připravená přednáška se zajímavými osobnostmi na téma podpory zdraví. Realizátorem letošního ročníku bude poprvé Středisko volného času Domeček, které seniory vtáhne do prostředí, kde se běžně setkávají generace všeho věku. Senioři se tak dostanou do kontaktu s dalšími volnočasovými aktivitami. Na nákladech programu se senioři podílejí pouze úhradou účastnického poplatku ve výši 300 Kč, zbývající část doplácí město, sponzoři a Zlínský kraj. Více o informacích o programu najdete na www.valasskemezirici.cz v sekci Zdravé město.

Eliška Pífková

Kontakty

JMÉNO A PŘÍJMENÍ	POZICE	KANCELÁŘ	MOBIL	E-MAIL
Bc. Michaela Vodrážková	Odborná gestorka projektu	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	778 455 756	michaela.vodrazkova@mpsv.cz
Bc. Jiřina Rábíková Dzamková	Národní koordinátorka projektu	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	771 121 708	jirina.rabikova@mpsv.cz
Mgr. Bohumila Anna Eisenhammer	Odborný garant analýzy a studie	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	770 169 128	bohumila.gudzenko@mpsv.cz
David Peltán, Dis.	PR a komunikace projektu	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	604 974 066	david.peltan@mpsv.cz
Mgr. Andrej Dan Bárdoš	Krajský koordinátor Praha	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	778 716 523	andrej.bardos@mpsv.cz
Bc. Alena Bártíková, DiS.	Krajská koordinátorka Jihočeský kraj	Žižkova 309/12 370 01 České Budějovice	770 147 923	alena.bartikova@mpsv.cz
Bc. Miloslav Čermák	Krajský koordinátor Karlovarský kraj	Závodní 152, 360 06 Karlovy Vary	731 670 007	miloslav.cermak@mpsv.cz
Bc. Martina Doupovcová	Krajská koordinátorka Středočeský kraj	5.20A, Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	778 455 760	martina.doupovcova@mpsv.cz
Mgr. Jana Fröhlichová	Krajská koordinátorka Královéhradecký kraj	Gočárova třída 1620/30, 500 02 Hradec Králové	728 483 919	jana.frohlichova@mpsv.cz
Ing. Eliška Pífková	Kontaktní osoba pro Zlínský kraj	Zarámí 92, MANAG spol. s r.o. 760 01 Zlín	727 868 405	eliska.pifkova@mpsv.cz
Mgr. Irena Kadlčíková	Krajská koordinátorka Plzeňský kraj	Kollárova 942/4 301 00 Plzeň	776 292 573	irena.kadlickova@mpsv.cz
Ing. Pavla Kasášová	Krajská koordinátorka Moravskoslezský kraj	U Tiskárny 578/1 702 00 Ostrava	778 455 759	pavla.kasasova@mpsv.cz
RNDr. Marie Kružíková	Krajská koordinátorka Kraj Vysočina	Žižkova 1872/89 586 01 Jihlava	770 116 500	marie.kruzikova@mpsv.cz
Mgr. Michaela Müllerová	Krajská koordinátorka Pardubický kraj	Masarykovo nám. 1484 530 02 Pardubice	778 716 719	michaela.mullerova1@mpsv.cz
Mgr. Pavla Řečtáčková	Krajská koordinátorka Liberecký kraj	Felberova 604, 460 01 Liberec - Kristiánov	777 137 839	pavla.rechtackova@mpsv.cz
Ing. Lenka Tomanová	Krajská koordinátorka Ústecký kraj	Bělehradská 1338/15 400 01 Ústí n. Labem	734 616 901	lenka.tomanova@mpsv.cz
Ing. Václav Zatloukal	Krajský koordinátor Olomoucký kraj	AB centrum, tř. Kosmonautů 989/8 779 00 Olomouc	778 716 720	vaclav.zatloukal@mpsv.cz
Dana Žížková	Krajská koordinátorka Jihomoravský kraj	Terezy Novákové 1947/62a 621 00 Brno	770 116 565	dana.zizkovska@mpsv.cz

#seniořivkrajích

Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
reg. č. (CZ.03.2.63/0.0 /0.0 /15_017/0006207).

Tento projekt je financován z Operačního programu
Zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

PROJEKT IMPLEMENTACE POLITIKY STÁRNUTÍ NA KRAJSKOU ÚROVEŇ, MINISTERSTVA
PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ.

Projekt na podporu a rozšíření politiky přípravy na stárnutí napříč ČR, 2017–2020

Cílem projektu je začlenit agendu přípravy na stárnutí do stávajících strategických
a rozvojových dokumentů krajů a zároveň napomáhat plnění

Projekt: Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
CZ.03.2.63/0.0./0.0./15_017/0006207

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

#seniořivkrajích